

kaný. Je lhostejno, že má náležitosti autoritativního rozhodnutí, — obsahuje výrok, odůvodnění i podotčení, že je konečný, — neboť i prohlášení stran mohou býti této formy, aniž by tato okolnost sama o sobě měla jaký vliv na jejich právní charakter.

Zem. výbor jako orgán země nerozhodoval tedy autoritativně o nároku stěžující si obce, nýbrž projevil k němu jako strana, na níž bylo plnění požadováno, svoje stanovisko. Pak ale nař. výměr zem. výboru nemá povahu rozhodnutí neb opatření podle § 2 zákona o ss a stížnost podaná do něho k nss je nepřipustná.

Č. 12.723.

Pojišťovací právo: I. Není nezákonné, pokládá-li úřad za kupeckou činnost ve smyslu § 1 odst. 2 písm. b) zákona č. 89/1920 Sb. činnost osoby, jež vykonává v obchodní kanceláři s různou a značnou agendou převážně registraturní práce a mimo to obstarává v této kanceláři vyúčtování poštovních známek. — II. Není nezákonné, pokládá-li úřad onu osobu za kancelářského zaměstnance ve smyslu § 1 odst. 1 č. 2 zákona č. 29/1929 Sb.

(Nález z 15. ledna 1937 č. 7138/35-4.)

Prejudikatura: ad I. Boh. A 6944/27.

Věc: Firma National Cash Register Company Limited v Praze proti rozh. min. soc. péče v Praze z 9. října 1935 o pensijním pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Nař. rozhodnutím vysloveno žal. min. v pořadí instančním, že Rudolf M. ve svém zaměstnání u stěžující si firmy v době od 21. února 1921 do 14. února 1934 podléhal pensijnímu pojištění. V důvodech bylo v podstatě uvedeno: V odvolání z negativního pojistného výměru úřadovny A Všeobecného pensijního ústavu v Praze namítal Rudolf M., že byl zaměstnán u firmy National Cash Register Company Limited jako kancelářský manipulant, že spravoval celou její registraturu, vypravoval korespondenci a poštovní zásilky a obstarával mimo to také inkaso a peněžní posílky. Svědkové o tom slyšení potvrdili ve směr jeho údaje, prohlásivše, že Rudolf M. byl u firmy zaměstnán jako kancelářský manipulant, měl na starosti celou registraturu, pracoval úplně samostatně a byl zaměstnán jen v kanceláři mimo dobu, kdy chodil pro větší peněžité částky. Měl na starosti také nákup a vyúčtování známek. Svědek P. potvrdil vysvědčení firmy z 14. února 1934, podle něhož Rudolf M. spravoval celou registraturu firmy, odkládal vyřízenou poštu a vypravoval korespondenci a poštovní zásilky. Mimo to bylo mu svěřeno také inkaso peněz a peněžní posílky. Svědek G., býv. prokurista firmy, potvrdil jako zcela správné údaje Rudolfa M., že byl převážně zaměstnán v kanceláři firmy pracemi registračními a jen výjimečně inkasoval směnky. Svědkové K. a S. potvrdili shodně výpověď Rudolfa M. Naproti tomu svědek V. udal, že Rudolf M. byl zaměstnán

u firmy jako sluha, který z prací kancelářských vykonával zakládání korespondence a evidenci poštovních známek. Prohlásil však, že nemůže již odhadnouti, kolik času jednotlivé práce zabíraly. Zástupce firmy inž. S. udal, že výpověď svědka S. je správná až na to, že Rudolf M. pracoval převážně manuálně a že jeho registrační práce nepřesahovaly čtvrtinu jeho celkové pracovní doby. Těmito dvěma výpověďmi min. soc. péče nepřikládá dostatečné průkazní moci, aby mohly vyvrátiti souhlasné údaje všech shora jmenovaných svědků, jimiž byl obsah zaměstnání Rudolfa M., jak jej on udal, shodně popsán a potvrzen. Hodnotit pak takto zjištěnou činnost Rudolfa M., min. soc. péče má za to, že vedení registratury, zapisování vyřízených dopisů do seznamů, skládání spisů do spisovny, vybírání jich z ní a vyúčtování známek, jež v zaměstnání Rudolfa M. podstatně převyšovaly, náležejí do kategorie prací, jež — souvisejice svým obsahem nezbytně a přímo s vyřizováním kupeckých obchodů — tvoří v kanceláři a v písárnách kupeckých podstatnou část kupeckého provozu — práce kontorní, a že je tedy dlužno považovati za práce, jež zakládaly pojistnou povinnost pensijní podle ustanovení § 1 odst. 2 lit. b) zákona č. 89/1920 Sb. Pokud pak jde o dobu od 1. ledna 1929, počátku účinnosti zákona č. 26/1929 Sb., je pensijní pojistná povinnost odůvodněna § 1 odst. 1 č. 2 tohoto zákona, podle něhož podléhají pensijnímu pojištění kancelářští zaměstnanci vůbec, vyjímajíc osoby zaměstnané čištěním, úklidem atd., případně podle ustanovení § 1 odst. 1 č. 4 cit. zákona.

Stížnost vytýkající tomuto rozhodnutí nezákonnost nss nemohl uznati důvodnou z těchto úvah:

Předmětem sporu jest otázka pensijní pojistné povinnosti dnešní zúčastněné strany Rudolfa M. v zaměstnání u stěžující si firmy v době od 21. února 1921 do 14. února 1934. Tato doba spadá do období účinnosti dvou zákonů o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců. Na období první — do 31. prosince 1928 — vztahuje se zákon č. 89/1920 Sb., na období druhé pak zákon č. 26/1929 Sb. Tak posuzoval spor také žal. úřad a ze stejného stanoviska vychází také stížnost. —

Nss, neshledav nějaké podstatné vady skutkové podstaty, z níž žal. úřad vycházel, položil ji za základ svého rozhodnutí (§ 6 odst. 1 zákona o ss). Podle této skutkové podstaty, zjištěné žal. úřadem na základě údajů Rudolfa M., potvrzených úplně souhlasnými svědeckými výpověďmi osob v nař. rozhodnutí jmenovaných, byl Rudolf M. zaměstnán u stěžující si firmy jako kancelářský manipulant, obstarával celou registraturu, těmito pracemi registraturními byl zaměstnán převážně (z celkové osmihodinné denní pracovní doby přes 5 hodin). St-lka připouští sama, že Rudolf M. konal práce v registratuře, tvrdí však, jak tvrdila již v řízení správním, že práce ty vyžadovaly jen 2½ hod. denně. Leč správnost tohoto tvrzení popřeli jak Rudolf M., tak i ostatní svědkové, jichž výpovědi se nař. rozhodnutí dovolává, takže žal. úřad mohl tvrzení to pokládati bezvadným a bezpečným způsobem za vyvrácené. Nss nemůže se od řečeného zjištění žal. úřadu odchýliti a vycházeti z odlišné skutkové podstaty tak, jak ji líčí stížnost.

Žal. úřad zjišťuje dále, že Rudolf M. v době, jež zbývala po pracích registraturních (tedy necelé 3 hodiny denně), vypravoval poštu, nakupoval a vyúčtoval poštovní známky, obstarával také inkaso a konal peněžní posílky. Stížnost ani tuto činnost Rudolfa M. nepopírá, uvádí však, že expedice pošty, drobné inkaso a posílky vyžadovaly průměrně denně delší doby, totiž celkem 4½ hodiny. O tomto tvrzení stížnosti platí to, co bylo právě uvedeno o zjištění délky trvání registraturních prací Rudolfa M.

Žal. min. zhodnotilo zjištěnou činnost Rudolfa M. jako činnost kupeckou ve smyslu § 1 odst. 2 lit. b) zákona č. 89/1920 Sb., opřevši svůj kladný výrok o jeho pensijní pojistné povinnosti v době do 31. prosince 1928 o tento zákonný předpis. Stížnost popírá správnost této právní kvalifikace a snaží se dovoditi, že šlo tu vesměs toliko o práce mechanické, kterým chybí vlastnosti, jež by jim vtiskovaly ráz t. zv. kupecké zdatnosti. Leč stížnosti nelze přisvědčiti.

Nss vyslovil již v nálezu Boh. A 6944/27 právní názor, při kterém setrvává i v tomto sporu, že činnost zaměstnance, jenž vede registraturu, je kupeckou činností ve smyslu § 1 odst. 2. lit. b) zákona č. 89/1920 Sb. Co do bližšího odůvodnění tohoto názoru odkazuje se pak podle § 44 jedn. řádu na důvody v cit. nálezu obsažené (srovn. také nález Boh. A 2975/23). K vývodům stížnosti budiž pak podotčeno ještě toto: Jak st-lka uvedla ve svém podání z 15. března 1935, provozuje podle vydaných jí živnostenských listů živnost výroby a prodeje kontrolních pokladen a jejich součástek. Je tedy kupcem ve smyslu obchodního zákona. Rudolf M. byl zaměstnán nesporně v její obchodní kanceláři. Službami kupeckými ve smyslu zákona o obchodních pomocnících, jehož se § 1 odst. 2 lit. b) zákona č. 89/1920 Sb. dovolává, rozuměti je podle konstantní judikatury nss (srovn. na př. nález Boh. A 4112/24) služby, jež jsou vykonávány u kupce ve smyslu obchodního zákona a vyžadují určitého výcviku, určité znalosti a určité pohotovosti, kteréžto vlastnosti označují se obvykle souhrnným označením kupecká zdatnost. Podle bezvadného zjištění žal. úřadu zaměstnán byl Rudolf M. jen v kanceláři firmy, kdež úplně samostatně obstarával celou registraturu, kterážto práce spočívala v podstatě v zakládání různé korespondence všech oddělení firmy, zapisování vyřízených dopisů do seznamů a ve vyhledávání spisů k došlým dopisům a vyžadovala převážně doby jeho denního pracovního výkonu. K náležitému obstarávání těchto registraturních prací v obchodní kanceláři s takovou různou a značnou agendou, jakou měla podle spisů kancelář stěžující si firmy, je zapotřebí určitého výcviku, znalosti a pohotovosti, aby činnost ta byla provedena s potřebnou rychlostí, přesností a spolehlivostí. Již zjištěná skutečnost, že registraturní práce Rudolfa M. trvala pravidelně denně přes 5 hodin, svědčí o značném rozsahu registratury firmy a vzhledem k vyličené její povaze také o její rozmanitosti. Nelze proto souhlasiti se stížností, která snaží se práce ty kvalifikovati jen jako práce čistě mechanické, nevykazující znaky kupecké zdatnosti. Poukazuje-li stížnost k tomu, že u firmy nepořizuje se exhibitní protokol ani registraturní seznam, jak bývá zvykem v jiných registraturách, nevyplývá z toho

ještě, že proto registraturní práce Rudolfa M. nemohly by býti pokládány za práce kupecké.

Jestliže žal. úřad převážnou registraturní činnost Rudolfa M. spolu s vyúčtováním poštovních známek, jež on rovněž obstarával v obchodní kanceláři stěžující si firmy, zhodnotil vzhledem k povaze a významu, jaké práce tyto pro podnik firmy a bezvadný, rychlý a spolehlivý chod její obchodní kanceláře měly, jako služby kupecké, nelze tomuto jeho úsudku vytýkati právem, že by se byl dopustil nezákonnosti.

Co se týče druhého období zaměstnání Rudolfa M. u stěžující si firmy od 1. ledna 1929 do 14. února 1934, spadajícího do účinnosti zákona č. 26/1929 Sb., odůvodnil žal. úřad svůj výrok o jeho pensijní povinnosti předpisem § 1 odst. 1 č. 2 tohoto zákona, z něhož výslovně citoval, že pojištěním povinni jsou kancelářští zaměstnanci vůbec, vyjímajíc osoby zaměstnané čištěním, úklidem atd. Tomuto výroku vytýká stížnost, že prý žal. úřad neuvádí přímo, do které kategorie Rudolfa M. zařaduje, a spokojuje se tím, že uvádí kategorie č. 2 nebo 4. Výtkata tato není však odůvodněna.

Ze stylisace uvedené části nař. rozhodnutí ve spojení s úvodní jeho částí, v níž žal. úřad zjišťuje jednotlivé složky činnosti Rudolfa M. u firmy, je nepochybně zřejmo, že žal. úřad pokládá Rudolfa M. za kancelářského zaměstnance, což ani stížnost nepopírá. Tím, že uvádí pak stručně jen některé výjimky z cit. předpisu s dodatkem »atd.«, chce patrně naznačiti, že Rudolfa M. mezi osoby v těchto výjimkách uvedené vzhledem k způsobu jeho zaměstnání nepočítá. A to právem. Neboť podle cit. předpisu jsou z pojištění vyňaty ony osoby, jež jsou zaměstnány čištěním, úklidem, hlášením návštěv, posílkami (ačli v peněžních podnicích neroznášejí cenností), rozmnožováním písemností pouze cestou chemickou nebo mechanickou nebo podobnými pracemi, byť vedle této h l a v n í činnosti konaly také kráce druhu jiného. Zákonným předpokladem výluky kancelářských zaměstnanců z pensijního pojištění podle tohoto ustanovení je tedy, aby práce tam vyjmenované byly jejich h l a v n í činností. Předpokladu toho u Rudolfa M. však není, ježto podle zjištění žal. úřadu jeho h l a v n í činností u firmy nebyly práce uvedeného druhu, nýbrž práce registraturní, jež mezi pracemi vyňatými v § 1 odst. 1 bod 2 zákona č. 26/1929 Sb. jmenovány nejsou.

Je proto i tento výrok žal. úřadu o pensijní povinnosti Rudolfa M., odůvodněný tímto zákoným ustanovením, ve shodě se zákonem. Ale pak není třeba zabývatí se také ještě otázkou, zda pojistnou povinnost Rudolfa M. bylo by lze odůvodniti ustanovením § 1 odst. 1 bodu 4 cit. zákona, kterého se nař. rozhodnutí dovolává jen in eventum.

Č. 12.724.

Pojišťovací právo: * Nesráží-li zaměstnavatel podle § 41 zák. čl. XIX:1907 část pojistného připadající na zaměstnance z jeho platu, je tuto částku jako vedlejší požitok zaměstnancův při stanovení mzdové třídy započísti do jeho průměrné denní mzdy ve smyslu § 7 min. nař. č. 4790/1917.

(Nález z 15. ledna 1937 č. 17.328/35.)